

*Rekli su jedni drugima
posljednje zbogom i otišli u smrt*

fra **Viktor KOSIR**

21 godina
sjemeništarac-gimnazijalac
Franjevačka hercegovačka provincija - Mostar

Rođen je 12. listopada 1924. na Uzarićima, u župi Široki Brijeg, od oca Ivana i majke Matije, rod. Bilinovac. Gimnaziju je polazio u Širokom Brijegu. Godine 1943. stupio je u franjevački red na Humcu, a jednostavne zavjete položio je u Veljacima 18. rujna 1944. godine.

Partizani su ga ubili i zapalili 7. veljače 1945. u Širokom Brijegu. Bio je učenik sedmoga razreda gimnazije.

Široki Brijeg je 7. veljače 1945. pao u partizanske ruke. Partizani su uhitili sve franjevce i sve ih strpali u jednu sobu. Mučili su ih glađu, a ne treba ni govoriti da je pristup k njima bio strogo zabranjen. Na franjevcima su partizani iskaljivali svoj sotonski bijes.

Sve su popalili i porušili, a crkvu pretvorili u plesnu dvoranu. No, i to im je dosadilo, pa je crkva postala štala. Ovim činom su pokazali da im ništa nije sveto. Sve je govorilo da će tako završiti i franjevci: tjerani kao životinje, mučeni, ubijeni i zapaljeni. To se i dogodilo. U predvečerje istoga dana izvukli su franjevce iz samostana, gdje su ih bili zatočili. Tjerali su ih i vukli do zrakoplovnog skloništa. Ondje je bilo predviđeno njihovo posljednje počivalište.

Fratri su ubrzo shvatili što se događa, udijelili su oproštenje i odriješene jedan drugome i izrekli ono posljednje zbogom. Ušli su u bunker, a ovi su ih zločinci polili benzinom i zapalili. Neki su izgorjeli, a neki su naknadno ubijeni kod bunkera. Trinaest života manje. Trinaest spaljenih franjevaca!

Koliko će još dugo širokobriješki mučenici čekati svoju beatifikaciju?!

Donosimo dio članka dr. Brune Raspudića pod nazivom *Grad na gori u plamenu*. Objavljen je u časopisu *Kršni zavičaj* (1998.). Prenosimo dio koji govori o tome na koji su se način komunisti i partizani željeli opravdati za počinjene zločine:

Pet mjeseci nakon pada Nezavisne Države Hrvatske, a neposredno pred same izbore 1945. godine, pojavili su se

mnogobrojni plakati po ulicama, trgovima, parkovima i zgradama glavnoga grada Hrvatske - Zagreba. Također i po svim ostalim provincijskim gradovima. Najupadljiviji i najbrojniji bio je plakat koji je prikazivao skupinu franjevaca na bunkeru. Na tom plakatu osobito se isticala figura jednoga franjevca koji je ležeći nišanio iz teške bunkerske strojnice, opasan brojnim strojničkim redenicima. Na dnu plakata bilo je napisano: "Udri, oče Serafine!" Bila je to aluzija na širokobriješke franjevce, koje su komunisti zapalili, strjeljali i pobili na razne načine zbog toga što su se navodno borili s oružjem u ruci protiv Narodnooslobodilačke vojske.

Dan prije samih izbora pojavila se na ulicama Zagreba svetogrдна povorka partizana obučenih u habit su. Franje Asiškog. Povorka je bila do zuba naoružana puškama, strojnicama, bombama i bacačima mina. I to je, također, imalo za svrhu zorno predočiti građanstvu glavnoga grada Hrvatske, kako su se širokobriješki franjevci borili protiv "naroda" - s oružjem u ruci. Cjelokupno komunističko novinstvo i predizborna promidžba trubila je bez prestanka protiv širokobrijeških franjevaca. I sam Tito u svojim predizbornim govorima napadao je ove časne oce franjevce, jer su "oskvrnuli i okrvavili ruke u borbi protiv naroda".

Izvori i literatura:

Raspudić, dr. Bruno, "Grad na gori u plamenu", *Kršni zavičaj*, Humac, 1998., br. 31, str. 122.